

Templén

Megjelenik hetenkint
háromszor
kedden, csütörtökön
és szombaton

Szerkesztőség és kiadóhiv.:
Sátorajauhely,
Főter 9. szám.
Telefon: 42. szám

Kéziratokat nem adunk
vissza.

Politikai hírlap

Sátorajauhely,
1919. november 11.

Feljelsz: szerkesztő: **Dr. HALASI ANDOR** Szerkesztő: **RHOÓ JÓZSEF**
Főmunkatárs: **KABY ANDOR**

Otvenedik évf.
43. szám (5853.)

Allampolgár

legyen mindenki a jogegyenlőségre épített
államban. Egyforma joga, fejlődési lehetősége és egyforma kötelessége legyen mindenkinek a hazában. Senki a más jogkörét ne sértse. Senki a polgári jogegyenlőség ellen büntetlenül ne uszithasson.

Es a magyar nemzet újjászületésének feltétele. Es a program, es a nyílt színpad, ahová tükröződik a legnagyobb magyarok, Horthy fővezérnek kristályosan határozott es kristálytisztán magyar nyilatkozataiból.

Szűnjenek meg az osztályharok. Ne különüljön el a nemzet testében a munkás es ne különüljön el — hetvenkedő bikacsokkal — a mágnás, a dásztri, a földbirók, a tőkés. Hiszen nincs semmink, csak egy megmentendő országunk van. Es megmentendő becsületünk.

Nincs most osztály es nincs kiváltság. Halálosan büns minden csoport, amely a mások fölött való uralomért verekszik, amikor a nemzet egysége kér életet, vagy halált.

Nincs proletár most es nincs kizsákmányoló. Csak állampolgár van, akinek kötelessége dolgozni, ott, ahol munkáját beépítheti a közös munkába es akinek jogkörét, mindenkivel egyenlő alapon, az állam alaptörvényei biztosítják.

Meg kell szűnnie az üldözés, a vak indulatok által vezetett megtorlás politikájának. Elég volt! Nem megtorlást, hanem a magyarság erkölcsi méltóságához méltó — örökérvényű — igazságszolgáltatást kívánunk. Amely nem vadítja el újra a kedélyeket, nem vált ki újabb gyűlöletet es bosszuvágyat — a nemzet kárára. Ne neveljünk magunk új hitetlenséget a társadalmi renddel szemben. Ne neveljünk új, elkeveredett kommunistákat.

Ne üldözzük, ne keserítsük a félrevezetett es valánk együtt megsemmisített munkásságot. Inkább hódítsuk meg, az igaz demokrácia sugársó igazsáival, az állampolgári jogegyenlőség eszméjének.

De a munkásság se akarjon külön állam lenni az államban. Ne hirdesse ő se az osztályharokot es ne tagadja meg hazáját rossz sorsában, emberfeletti küzdelmében az osztályverdekből. Ne akarjon a munkás se több lenni, mint állampolgára az államban.

As a vezető, aki még most is osztályharora uszítja őt a nemzetköziség nem léteső szolidaritásának hasug jelszavával

tereli el a hazája sorsában való osztálytól — ép oly büns, mint az az osztálygöögöt es állateselldítói kegyetlenséget képviselő politikus, aki az ilyen vezetők karjába dobja.

As állampolgárság egységében oldódik fel es párologjon el a proletár es a burzsoa gyűlöletes két fogalma.

Emeljük be a munkást az állampolgárok közös politikai életébe, adjuk meg neki jogban es a gyakorlatban a megélhetés lehetőségét, törődjünk a sorsával akkor megszünt proletár lenni.

Es hallesszokunk vele szemben a kü-

löp polgári gögről, ha minden munkandó egyttal munkás in lesz, ha az ingyenél, pénzzel es emberi tettel spekuláló, poltron, eszménytelen, kizárólag a testi kenyelméért élő, lélek nélküli ellenszenves polgári típust kiküszöböljük, háttérbe soroljuk, a társas élet kirakatából a ócskaságok lomtarába dobjuk, akkor a munkásságnak is le kell szoknia arról, hogy a polgári osztályhoz tartozó polgáritársai burzsoának tekintse es nekeze.

Egy osztály van most: a nemzet. Es a jogoknak, kötelességeknek egyetlen forrása, egyetlen mérleke: az állampolgárság.

A tanácsuralom humbugja.

A kommunizmust hívei a tanácsközfársaságban akaják megvalósítani. Ennek az elve a teljes demokrácia. Tehát a tökéletes erkölcsi esztény feltételezése minden emberre nézve úgy, hogy mindgyikének minden lépése a közakarát értelmében történik. Mindenkinek egyforma beleszólása minden köz- vagy magándgy vitelebe (kivéve a papokat, elmebetegeket, kereskedőket es munkanélküli jövedelemből élők, továbbá bizonyos koron, pl. 18 éven aluliakat). A falusi tanácsból az országos tanácsig az áthidaló típusú tanácsok hosszú sora egymással alá- es felerendeltségi viszonyban van. Külön tanácsot irányítják a hadügyet, ipart, a közlekedést, gazdálkodást, művelődést stb. Mindeneket intéző legfőbb tanács az országos tanács, melynek minden más tanács engedelmeskedni tartozik. Minden funkcionáriust a tanácsok választanak, a legfőbb funkcionáriust az országos tanács választja.

Es az uralom tényleg alkalmas arra, hogy benne az állam elhaljon — amint Engels mondja. Ha visszatéintünk arra, hogy Magyarországon április folyamán pl. a katonatanácsok miként irányították a hadügyet, be kell látnunk, hogy a katonaság a tanácsuralom folytán megszünt katonaság lenni s mint ilyen megszünt az állam hierarchikáló hatalom szerepét betölteni. Már pedig állam nélkül el nem képzelhető. S el is mondhatjuk, hogy áprilisi folyamán Magyarország területén semmilyen állam sem volt. A katonák maguk döntötték el, hogy harcoljanak-e vagy nem; s hogy döntöttek? Ugy, hogy nem harcolnak. A közakarát helyébe tehát egyéni akarat lépett. Az állam elhalt. Engels Magyarországon elérte volna a saját célját de tévedett abban, hogy azt hitte, ha az után nincs feltámadás s hogy nincs tulvilági élet, csak történelmi materializmus. A magyar állam nyíró feltámadott; — ebben az experimentumban azonban a történelmi materializmus halt meg, hogy saját hite szerint — sose támadhason fel.

A tanácsrendszer képtelenségének ön-

beismerése volt, amikor április végén egy katonai bizalmi rendszert, mint a katonai tanács rendszert a magyar tanácskormány eltörölte s visszatért a legmerőbb ellentétre, a legkegyetlenebb szigorra a katonai egyeket illetőleg.

A szakképzettség teljes nullifikálását jelenti a tanácsuralom, mert minden tisztviselőt es hivatalvezetőt választanak a he nem a közvéleménynek megfelelően működik, bármely pillanatban megfoszthatja a tanács a hivatalától. Így teret enged a nagyszájú, mindenhez hozzázó, de semmihez nem értő kontárk érvényesülésének. Ha valaki tartósan meg akar szerezni valamely megbízást, iparkodnia kell, hogy mindenkit kielégíthessen, de arra nem képes, törekvésével fel fog hagyni a helyet enged maga után egy még nagyobb kontárnak, míg végre az egész államgépezet egy söpredék kezébe kerül s létre jön a bellum omnium contra omnes állapota, míg egy egységes kizsákmányoló állami hatalom ki nem alakul. A tanácsuralom tehát az egyéni kizsákmányolás terén sem ennek a megszüntetését eredményezi, hanem éppen azt juttatja érvényre a legdurvább formájában. Bablás, gyilkolás, emberkizsákozás lesz ott, ahol szabadjára bocsátja, az emberi ösztönöket, pedig ezek szabadravaló bocsátásával oly társadalmi állapotot akart elérni, melyben nemesek büns nincs, de nincs kizsákmányoló vagy kizsákmányolást biztosító állam sem.

A szellemi életben is tökéletességet remél a tanácsuralom. Mi lesz helyébe? Akit egyszer megválasztanak, arra kell törekednie, hogy mindenki hozzá hasonló legyen tudásban, eszben, kenyelében, vagyonban, mert ha ezt nem tudja elérni, a tömeg megirigyeli az ő vezetői szerepét s nem sokára lecsapja. De minthogy ő mindenkit vezetővé nem tehet, nem emelhet magához mindenkit, nem lesz kedve dolgozni a magát sem művel. Beáll tehát a szellemi élet pangása, a szellemi munkaszünete, eldurvulás, ami még jobban fokozza az egyéni harcot az egyeseknek egymás ellen, tehát a gyilkosságokat, rab-

lást, emberkínzást. Helyesen mondja tehát Aristoteles, hogy ott van demokrácia, ahol az érdemeket megvetik. Tehát, ahol az érdemeket túlságosan kritizálják, ahol nagy a kritikai lelkesedés, a demagógia, jelszavak hangoztatása és „égbeköltő” igazságtalanságok kiabálása, — ott már demokratikus talajon állunk. Arisztokratikus vonás ilyenkor: jogszerűen félrevonulni s hallgatni.

A természet valóságában így fest az egyenlőség!

Lenin azt mondja, hogy a proletárdiktatura, tehát a tanácsköztársasági uralom forma a demokrácia magasabb típusa. Teljesen igaz van. Ahol a demokrácia igen nagy, ugyanilyen állapotokat látunk.

A tulnag választási rendszer mindig lezülleszt az illető intézményt, melynek a hivatalnokait választják. Azokba rendszeresen nem szakemberek kerülnek, de többé-kevésbé semmihez nem értő nagyszájú kontárok, vagy nagyszájú kontárok értéktelen protektáljai. S mindez a túltengő egyenlőség-követelés és demokrácia-követelés folyománya. Minél több jogot adsz a tömegnek, annál inkább haladsz lefelé, azaz a lumpproletariátus csöcselék-társadalmába s ebben a pillanatban fel kell neked is vinned az ő rablólovag-erényeit, ha élni akarsz.

A demokráciának csak ellenőrző szerepe lehet egy egészséges állami és társadalmi életben, semmi egyéb. Az intézkedés joga a szakembereké minden nagy és kis dolgokban. Meg kell teremteni a nagy dolgok ellenőrzésére a külön demokráciát, mely szintén csak szakembereknek ad ellenőrzési jogot, — míg kisebb dolgoknak ellenőrző közegei értelmes nem szakemberek is lehetnek.

Igy igyekezni fog a nép arra, hogy ő is arisztokrata legyen, de az arisztokrata is rá lesz kényszerítve a népbárati szeretetet tevékeny gyakorlására. (Ugyanezt a gondolatot Aristotelesnél és Fouquetnél megtalálhatjuk.)

Ebből természetesen nem folyik az, hogy ahol jelenleg a kinevezési rendszer helytelen, azt ne lehetne pótolni a választási rendszerrel. Pl. a kuriai elnöki kinevezés helyét jónak látnám, ha a kuriai elnökök választanák és pedig az ország összes kuriai és táblabírái szavaznának a kuriai elnök választásánál. Ezek szakemberek s pártatlanabbul intézik el az elnöki szék betöltését, mint a politikai pártok egyikéből alakult kormány.

De a fő vezérelv az állami élet irányításánál csak az lehet, hogy nem szakemberekből álló demokratikus szerv csak ellenőrzést és semmi pozitív intézkedést ne gyakorolhasson. Ha a demokratikus szerv tisztán szakemberekből áll, akkor is nagyon pontosan megállapítandó, hogy mily mérvű intézkedéseket tehet, bár itt is legelőször csak ellenőrzési jog lehet. Míg a szaktestületeknek melyeknek csak intézkedési joguk van (albírói tanácsok) tagjai számát nagyon kicsinyben (5nél nagyobbban seha) kell megállapítani, nehogy az egyéni felelősségérzet felemészthdjék.

Szóval a demokrácia és az autokrácia harcát a közeputon kell megoldani. Helytelen az abszolútizmus, de a tulhajtott demokrácia nemcsak helytelen, hanem lehetetlen is, mert nem uralmat, nem népbárati, hanem népfeljelenséget, tehát a legigazabb fejtelenséget eredményezi, nem államot tart fenn, hanem anarchiát teremt, melynek kitombolása után az illető társadalom egyedre várja a legzsarnokibb abszolútizmust is, csak hogy megszabaduljon tőle, mert ez legálább olyan, amilyen államot teremthet.

Igaz, hogy a proletárdiktatura a demokrácia magasabb típusa, de mint ilyen a kontárság magasabb típusa s mint ilyen nek meg kellett bukni, mert a kontárok csak „fuser” munkát csinálnak, elfuserálják saját uralmukat, a demokráciát is.

A közéletmesési bizottság ülése.

A bizottság ezentul 24 tagból fog állani. — Kik az új tagok? — 273,020 koronát veszített a város a kommunista pénzen. — Mi van a faügygyel?

A közéletmesési bizottság f. hó 7-én délelőtt 11 órakor tartotta ülését. A tárgy sorozat egyik érdekes pontja a bizottság kiegészítése volt. A képviselőtestület határozata alapján a bizottság a következő tagokkal egészítette ki magát: Grünbaum Simon, Gyarmathy Béla, a „Hangya” fogyasztási szövetkezet igazgatója, Behyna Miklós, Vörös Jenő, Nemcsán Jenő, Mannó József, Hubanek, Blumenfeld Jenő, Hitelbank igazgatója és Keleti Géza. A közéletmesési bizottság e szerint 24 tagból fog állani. Ebből a bizottságból alakul egy szűkebb körű árubszerző és osztó-bizottság.

László Ferenc főszámvevő jelentése szerint a városi pénztárban a 200 és 25 koronás kommunista pénzjegyek összege 341,275 korona. Ezen pénzjegyek devalválása által a város 273,020 koronát veszített. Felhatalmazást kér, hogy ezen összeget a veszteség-számlára irathassa. Hogy a város pénztárába ily nagy összegű kommunista pénz gyűlt össze augusztus hó folyamán, ennek oka a kereskedők haszonlesése. A közéletmesési ügyosztály által szétosztásra került készletekért ugyanis kivétel nélkül kommunista pénzt szolgáltatottak be. A felhatalmazást a leírásra a bizottság megadta.

Nagy vita folyt a Diószeghy és Társa cégnek jelentése felett. A saárak folytonos emelkedése a céget arra készítette, hogy a további szállítást beszüntesse.

Kincsesy Péter erzel kapcsolatban indítványozza: Küldjön ki a város megbízottat a felvidékre, hogy információkat szerezzen a faellátásra vonatkozólag. A bizottság dr. Malátsik György ügyészt szemelte ki erre.

Néhány megjegyzésünk van ehhez a gyűléshez:

A képviselőtestület múlt ülésén azt határozta, hogy a közéletmesési bizottságot helybéli kereskedőkkel, szakemberekkel egészíti ki. Ez most meg is történt, csak hogy nem éppen kifogás nélkül. Van olyan száma, amely nincs képviselve. Aztán meg — távol áll tőlünk minden személyeskedés — nem értjük, mért kell éppen

Az ujhelyi piacról.

A piacrajárás a ma háziasszonyaink még mindig igen sok keserűséget és sötét gondokat okoz. Olyan ez, mint a harotér, ahol a legesekélyebb dolgot is csak rohamozással, a legnagyobb küzdelmek árán lehet megszerezni. Hova lett a régi, jó kraszjáró öcsöség? A minden jóval dusan megrakott piaci állványok, melyek hívogató kinálták önmagukat? Eltűntek. A minthogy mogorvák és rosszáruak lettek a falusi emberek is. Ingerülten és lenézésel beszélnek a városival.

A drágaság mint egy nagy láthatatlan nyomászó teher nehezedik az emberekre. Végigjárva az egész piacot, burgonyát és babot — a szegény emberek ass-

Hubanek ur a bizottságba, holott tudomásunk szerint nem is ujhelyi kereskedő. Tiltakozunk az ellen, hogy idecsöppent, félig ismeretlen emberekkel egészítsenek ki bizottságokat, holott van Ujhelynek elég sok régi kereskedője, aki beválasztható lett volna.

László Ferenc jelentéséhez, amely szerint 273020 korona vesztesége van a városnak a szovjet pénz devalválása miatt, alig akadt egy hozzászóló. Megdöbbenve, de csendben fogadták ezt a szomorú jelentést és összevissza egy tag akadt, aki kérdezni merete: miként állott elő ez a veszteség. László Ferenc főszámvevő a kereskedők haszonlesésével indokolta a dolgot. Nem akadt egy ember sem, aki a kereskedőket ezekkel a nem nem éppen jóakaratu kijelentésekkel szemben megvédte volna. Mi ugy tudjuk, hogy augusztus hóban a fehér szovjet pénz már a kutyának sem kellett, a koldus sem akarta elfogadni, csak épen a város pénztárát tömték volé s nem akadt senki, aki es ellen a várost védje. Tehettek volna ugy, mint más közhivatal: befizették volna az Osztrák Magya. Banknál, vagy az állampénztárnál helyezték volna letétbe és megmenekült volna a város ettől a borzaszó veszteségtől. Dehát a város érdekét nem viseli szívén senki. Vagy azt hitték talán a bölcös városi számkapacitások, hogy a szovjet pénznek novemberben magasabb lesz az értéke?

Nem ártott volna, ha tisztázták volna azokat a „sulyos” kérdéseket, amelyeket a „fa ügygyel” kapcsolatban immár több ízben intéstek a nyilvánosság előtt a polgármester urhoz és a Kivitelei Bizottsághoz.

Ugy látszik elnémultak az összes nagy harangok, melyek eddig azt harangozták, hogy milyen jól is megy itt minden a városban a tájékan.

A faellátásra vonatkozó információk beszerzése végett teljesen stílezen — a városi ügyészt, dr. Malátsik Györgyöt küldték ki. Talán jobb lenne, ha a városi ügyész ur a fakérdésre vonatkozó iratokat — inkább itthon tanulmányozná.

talának egyetlen táplálékát — keresve sem lehet találni. Vajat, tejet, túrót, tojást szárnyast alig látni. Ami van, megfizethetetlenül drága. A vaj kilogrammjáért 120 koronát, a tojás párjáért 7 koronát is el kérnek. Legtöbb a káposzta, 150 korona egy méterháza. A hihetetlennek tetsző ár hallatára oda is szóltam egy paraszt-asszonynak.

— Beszélhet az ur felett dacosan és kezeit harcisan az csipőjére illesztette. Tótorságból hozom be, a fuvar méregdrága, oszt' ha egy p-r csizmát akarok venni, hát ezresekbe kerül. A napszámért meg egy egész világot kérnek.

De hiszen egyedül műveli meg a földet — vetettem oda ellenvetésképen.

— Házi igaz — mondja — de mégis csak csinálni kell, mert magától nem csinál.

A közéletmesési bizottság ülése.

A bizottság ezennel 24 tagból fog állani. — Kik az új tagok? — 273,020 koronát veszített a város a kommunista pénzen. — Mi van a faügygyel?

lást, emberkínzást. Helyesen mondja tehát Aristoteles, hogy ott van demokrácia, ahol az érdemeket megvetik. Tehát, ahol az érdemeket túlságosan kritizálják, ahol nagy a kritikai lelkesedés, a demagogia, jelszavak hangoztatása és „égbeköltő” igazságtalanságok kiabálása, — ott már demokratikus talajon állunk. Aristokratikus vonás ilyenkor: jogszerűen félrevonulni s hallgatni.

A természet valóságában így fest az egyenlőség!

Lenin azt mondja, hogy a proletárdiktatúra, tehát a tanácsköztársasági uralom forma a demokrácia magasabb típusa. Teljesen igaz van. Ahol a demokrácia igen nagy, ugyanilyen állapotokat látunk.

A túlnagy választási rendszer mindig lezülleszt az illető intézményt, melynek a hivatalnokait választják. Azokba rendszeresen rendszeresen szakemberek kerülnek, de többé-kevésbé semmihez nem értő nagyszájú kontárok, vagy nagyszájú kontárok értéktelen protegáltjai. S mindez a túltengő egyenlőség-követelés és demokrácia-követelés folyománya. Minél több jogot adsz a tömegnek, annál inkább haladsz lefelé, azaz a lumpproletariátus csőcselék-társadalmába s ebben a pillanatban fel kell neked is vinned az ő rablólovag-erényeit, ha élni akarsz.

A demokráciának csak ellenőrző szerepe lehet egy egészséges állami és társadalmi életben, semmi egyéb. Az intézkedés joga a szakembereké minden nagy és kis dolgokban. Meg kell teremteni a nagy dolgok ellenőrzésére a külön demokráciát, mely szintén csak szakembereknek ad ellenőrzési jogot, — míg kisebb dolgoknak ellenőrző kötegei értelmes nem szakemberek is lehetnek.

Igy igyekezni fog a nép arra, hogy ő is arisztokrata legyen, de az arisztokrata rá lesz kényszerítve a népbáráti szerepet tevékeny gyakorlására. (Ugyanezt a gondolatot Aristotelesnél és Fouquetnél megvalósíthatjuk.)

Ebből természetesen nem folyik az, hogy ahol jeleuleg a kinevezési rendszer helytelen, azt ne lehetne pótolni a választási rendszerrel. Pl. a kuriai elnöki kinevezés helyét jónak látnám, ha a kuriai elnökök választanák és pedig az ország összes kuriai és táblabírái szavaznának a kuriai elnök választásánál. Ezek szakemberek s pártatlanabbul intézik el az elnöki szék betöltését, mint a politikai pártok egyikéből alakult kormány.

De a fő vezérelv az állami élet irányításánál csak az lehet, hogy nem szakemberekből álló demokratikus szerv csak ellenőrzést és semmi pozitív intézkedést ne gyakorolhasson. Ha a demokratikus szerv tisztán szakemberekből áll, akkor is nagyon pontosan megállapítandó, hogy mily mérvű intézkedéseket tehet, bár itt is legelőször csak ellenőrzési jog lehet. Míg a szaktestületeknek melyeknek csak intézkedési joguk van (albírói tanácsok) tagjai számát nagyon kicsinyben (5-nél nagyobbban soha) kell megállapítani, nehogy az egyéni felelősségérzet felemésztődjék.

Szóval a demokrácia és az autokrácia harcát a közeputon kell megoldani. Helytelen az abszolútizmus, de a túlhajtott demokrácia nemcsak helytelen, hanem lehetetlen is, mert nem uralmat, nem népbáráti, hanem népfeljelenséget, tehát a legizább fejtelenséget eredményezi, nem államot tart fenn, hanem anarchiát teremt, melynek kitombolása után az illető társadalom egyedül várja a legzsarnokibb abszolútizmust is, csak hogy megszabaduljon tőle, mert ez legalább olyan, amilyen államot teremthet.

Igaz, hogy a proletárdiktatúra a demokrácia magasabb típusa, de mint ilyen s kontárság magasabb típusa s mint ilyennek meg kellett buknia, mert a kontárok csak „fuser”-munkát csinálnak, elfuserálják saját uralmukat, a demokráciát is.

A közéletmesési bizottság f. hó 7-én délelőtt 11 órákor tartotta ülését. A tárgy sorozat egyik érdekes pontja a bizottság kiegészítése volt. A képviselőtestület határozata alapján a bizottság a következő tagokkal egészítette ki magát: Grünbaum Simon, Gyarmathy Béla, a „Hangya” fogasztási szövetség igazgatója, Behyna Miklós, Vörös Jenő, Nemcsán Jenő, Mannó József, Hubanek, Blumenfeld Jenő, Hitelbank igazgatója és Keleti Géza. A közéletmesési bizottság e szerint 24 tagból fog állani. Ebből a bizottságból alakul egy szűkebb körű árútszerző és osztó-bizottság.

László Ferenc főszámvevő jelentése szerint a városi pénztárban a 200 és 25 koronás kommunista pénzjegyek összege 341,275 korona. Ezen pénzjegyek devalválása által a város 273,020 koronát veszített. Felhatalmazást kér, hogy ezen összeget a veszteség-számlára irathassa. Hogy a város pénztárába ily nagy összegű kommunista pénz gyűlt össze augusztus hó folyamán, annak oka a kereskedők hasznosítása. A közéletmesési ügyosztály által szétosztásra került készletekért ugyanis kivétel nélkül kommunista pénzt szolgáltattak be. A felhatalmazást a leírásra a bizottság megadta.

Nagy vita folyt a Diószeghy és Társa cégnek jelentése felett. A faárak folytonos emelkedése a céget arra készítette, hogy a további szállítást beszüntesse.

Kincsesy Péter ezzel kapcsolatban indítványozta: Küldjön ki a város megbízottat a felvidékre, hogy információkat szerezzen a faellátásra vonatkozólag. A bizottság dr. Malátsik György ügyészt szemelte ki erre.

Néhány megjegyzésünk van ehhez a gyűléshez:

A képviselőtestület múlt ülésén azt határozta, hogy a közéletmesési bizottságot helybéli kereskedőkkel, szakemberekkel egészíti ki. Ez most meg is történt, csak hogy nem éppen kifogás nélkül. Van olyan száma, amely nincs képviselve. Aztán meg — távol áll tőlünk minden személyeskedés — nem értjük, miért kell éppen

Az ujhelyi piacról.

A piacrjárás a ma háziasszonyainak még mindig igen sok keserűségét és sőtét gondolatot okoz. Olyan ez, mint a haróter, ahol a legesekelebb dolgot is csak rohamozással, a legnagyobb küzdelmek árán lehet megszerezni. Hova lett a régi, jó krajcáros öltözés? A minden jóval dusan megrakott piaci állványok, melyek hívogatóvá kínáltak önmagukat? Eltűntek. A minthogy mogorvák és rosszmáruak lettek a falusi emberek is. Ingerülten és lendzéssel beszélnek a városival.

A drágaság mint egy nagy, láthatatlan nyomasztó teher nehezedik az emberekre. Végigjárva az egész piacot, burgonyát és babot — a szegény emberek ass-

Hubanek ur a bizottságba, holott tudomásunk szerint nem is ujhelyi kereskedő. Tiltakozunk az ellen, hogy ideesőppent, félig ismeretlen emberekkel egészítenek ki bizottságokat, holott van Ujhelynek elég sok régi kereskedője, aki beválasztható lett volna.

László Ferenc jelentéséhez, amely szerint 273020 korona vesztesége van a városnak a szovjet pénz devalválása miatt, alig akadt egy hozzászóló. Megdöbbenve, de csendben fogadták ezt a szomorú jelentést és összevissza egy tag akadt, aki kérdezni mert: miként állott elő ez a veszteség. László Ferenc főszámvevő a kereskedők hasznosításával indokolta a dolgot. Nem akadt egy ember sem, aki a kereskedőket ezekkel a nem nem éppen jóakaratu kijelentésekkel szemben megvédte volna. Mi úgy tudjuk, hogy augusztus hóban a fehér szovjet pénz már a kutyának sem kellett, a koldus sem akarta elfogadni, csak épen a város pénztárát tömték volé s nem akadt senki, aki ez ellen a várost védje. Tehettek volna úgy, mint más közhivatal: befizették volna az Osztrák Magyar Banknál, vagy az állampénztárnál helyezték volna letétbe és megmenekült volna a város ettől a borzasztó veszteségtől. Dehát a város érdekét nem viseli szíven senki. Vagy azt hitték talán a böcső városi számkapacitások, hogy a szovjet pénznek novemberben magasabb lesz az értéke?

Nem ártott volna, ha tisztázták volna azokat a „sulyos” kérdéseket, amelyeket a „fa ügygyel” kapcsolatban immár több ízben intéstek a nyilvánosság előtt a polgármester urhoz és a Kiviteli Bizottsághoz. Ugyilátszik eldémultak az összes nagy harangok, melyek eddig azt harangozták, hogy milyen jól is megy itt minden a város háza táján, s oiaonra led gM A faellátásra vonatkozó információk beszerzése végett teljesen stílezerőn — a városi ügyészt, dr. Malátsik Györgyöt küldték ki. Talán jobb lenne, ha a városi ügyész ur a kérdésre vonatkozó iratokat — inkább itthon tanulmányozná.

talának egyetlen táplálékát — keresve sem lehet találni. Vaját, tejet, túrót, tojást szárnnyast alig látni. Ami van, megfizethetetlenül drága. A vaj kilogrammjáért 120 koronát, a tojás párjáért 7 koronát is el kérnek. Legtöbb a káposzta, 150 korona egy métermázsa. A hihetetlennek tetsző ár hallatára oda is szoltam egy parasztasszonynak:

— Beszélhet az ur felett dacosan és kézzel harciasan a csipőjére díleztette. Tótországból hozom be, a fuvar mérge drága, oszt' ha egy p.r. csizmát akarok venni, hát ezresekbe kerül. A napszámért meg egy egész világot kérnek.

De hiszen egyedül műveli meg a földet — vetettem oda ellenvetésképen.

— Hát igaz — mondja — de mégis csak csinálni kell, mert magától nem es-

palósi. Ha Viaszsinű a rongyairól h lendő a kért apó gyerme Ehesek.

Tovább ember áll mellett. A noványak. 1 uriaszony odajött egy elkapta a lí ségi jogon ő hány pillan arlórk réme rant az em fülébe, login és a két sz nult. Az asa lepődéssel n után elment balra.

Nagy b lyét lehet l

Fezércik

Soha meg nem gyar lapok ezzel a sul Az ember cikketek, magukért telt aldjuk erre a fá Nem is ig vagy alatt vezér, uj nem ragyo szükségnek a neveknek részt meg a neveknek poéta van statisztikáj viruljon r dlmadni se mindig na több ilyen általdnosak lunk menn mennyi pe mennyi —

— A va ganak ülése amelyet a le létesített a ké sere és irány első ülését F tésével. Az lártsik Györg városi főmés felügyelő, S Tarasby Je nke, Heric Fenyő Józse Fröhlinger M Az üzemi b ismertették rendeletét.

Cip

szítését a

páldók. Közben egy asszonyka áll előm. Viaszsinű aróáról és tépett, szinehagyott rongyairól hangosan sir le a nyomor. Hajlándó a kért árat megfizetni, mert otthon apró gyermekei vannak, akik várnak rá. Ehesek.

Tovább mentem. Kissé feljebb egy ember áll isteni nyugalommal két liba mellett. A libák vizesek voltak, árosak és soványak. 190 koronát kér darabjáért. Egy uriaszony alkudott rájuk. Alku közben odajött egy másik, szintén uriaszony és elkapta a libákat. Erre azután az elsőbbéi jögné összepöröltek. Alig vitáztak néhány pillanatig, megérkezett a piaci vásárlók réme, az árdrágító láncos. Odasurrant az emberhez, néhány szót sugott a fülébe, loginkább jelekben bészelt. Fizetett és a két szaraz libával diadalmasan elvonult. Az asszonyok saágyenkezve és meglepődéssel néztek egymásra egyideig, azután elmentek, az egyik jobbra, a másik balra.

Nagy bőségben csak kiflit és zsemlyét lehet látni Sápadtak és kaján vigyor-

gással fogadják a járókelőket, mintha kinevetnék azokat, akik fölök várják az áhitott, a szent béke eljövését.

A Kossuth szobor háta mögött van a zaibárosok börtöje, az ujhelyi Teleki-tér. A legtarkább és legváltozatosabb összevisszaságban van itt felhalmozva mindenféle iparcsik. Van gyufa, notesz, képeslap, olvasó, inggomb, cipőkenes, ruhafesték, egérfogó, gyűrű, sőt gyertya is. Ruba is van bőven. A legtöbbje olyan ki, be és átfordított állapotban lévő, a leghasznavehetőlenebb rongyot sem lehet 200 koronán alul megkapni. Nincs is benne kereslet. Dehát kinek is van ma pénze ruhákat vásárolni?

Az egész piac képe szomorú, sivár és kifosztott. A békeidők piaci életéből, csak a forintokban való számolás maradt meg és az emberek; akiknek ha pénz van a zsebükben, ijedten és fejeszvetetten családjának össze-vissza és a legképtelenebb áron vásárolnak mindent, mintha az éhehalás fenyegetné őket. —sz.—r.

Hírek

Vezércikkek és nevek.

Soha annyi névvel szignált vezércikk meg nem jelent a helyi és általában magyar lapokban, mint amennyi most, amióta ezzel a súlyos válsággal küzdök az ország.

Az ember szokva volt hozzá, hogy a vezércikkeket, ha egyáltalán olvas vezércikkeket, magukért a cikkekért olvassa és nem követelt adójuk, vagy fölbiük nevet, ami biztatta erre a fáradozásra. Most fordult a világ. Nem is igazi vezércikk az, amelyik fölött vagy alatt legalább is egy politikai pártvezér, új nagyság, leendő képviselő neve nem ragyog. Ugy látszik, ez egy kétoldalú szükségnek a következtése. Egyrészt ezeknek a neveknek van szükségük a cikkekre, másrészt meg a cikkeknek van szükségük ezekre a nevekre. Hogy Magyarországon 40,000 poéta van, azt már tudjuk Szinyei bácsi statisztikájából. De hogy ennyi publicista viruljon rejtve ebben az országban, azt álmodni se mertük volna. És ez a rejtetem mindig nagyobb rejtetem lesz. Mert mennél több ilyen vezércikk jelenik meg, annál általánosabb lesz a meglepődés, hogy nálunk mennyi új politikus van és ezek közül mennyi politikus tud vezércikket írni és mennyi — nem tud vezércikket írni.

n. a.

— A városi közművek üzemi bizottságának ülése. A közművek üzemi bizottsága, amelyet a legutóbbi képviselőtestületi ülés létesített a közművek vezetésének ellenőrzésére és irányítására, hétfőn délután tartotta első ülését Farkas Andor polgármester vezetésével. Az üzemi bizottság tagjai: Dr. Malátsik György városi ügyész, Kérészy Gyula városi főmérnök, Dévay Lajos máv. főfelügyelő, Schridde László máv. főmérnök, Taricszy Jenő, a Hangya kirendeltségi főnöke, Hericz Sándor ipartestületi elnök, Fenyő József petroleumgyári igazgató, Fröhlinger Miklós, a közművek főkönyvelője. Az üzemi bizottsággal mindenekelőtt megismertették a városi közművek szabályrendeletét.

Ezután Geiger igazgató-főmérnök tett jelentést az üzemek jelenlegi állapotáról, ismertette az üzemek gépészeti berendezéseit, az anyagbeszerzés nehézségeit. Felhívta az üzemi bizottságot, hogy a legszorgosabb ellátás mellett, egyszerűsítéssel segítsen az előadaó munkával az üzemek minél sikeresebb működését. Részletes tervezetet is előadott az igazgató-főmérnök arra vonatkozólag, miként lehetne a villanyüzemmel minden nagyobb befektetés nélkül gazdaságosabbá tenni. Bejelentette, hogy a vízműveknél nagyobb méretű vízszeléseket tapasztalt s ezért a vízművek egész személyzetét elbocsátotta, helyettük új embereket szerződtetett. Az üzemi bizottság a jelentést jóváhagyólag vette tudomásul.

— Új doktor. Glück Miksa helybeli lakos a pozsonyi „Erzsébet” tudományegyetemen a múlt hét folyamán a jogtudományok doktorává avattatott.

— Felhívás. Mindazon tartalékos, szolgálatonkívüli viszonybeli tiszték (tisztjelölték) s hasonállásuak, kik jelenleg ténylegesen nem szolgálnak, a forradalmi mozgalmak alatt teljesített katonai szolgálatukra vonatkozólag tartoznak az igazolási eljárást a miskolci felvidéki karhatalmi parancsnokságnál (Rudolf lakánya) kérelmezni. Az igazolási kérvényminta az egyes állomásparancsnokságoknál betekinthező. Az adatok között a kérelmező lakcíme is felveendő. Fentemlitett igazolási kérvények a évi december hó 1-éig beterveztendők annál is inkább, mivel a mulasztókkal szemben további eljárás fog elrendeltetni. Sztyupák őrnagy sk. kat. állomásparancsnok.

— Újabb tárgyalások az Ujhely-Sárospatak közötti forgalom ügyében. A Kassán, november 1-én létrejött megállapodástól függetlenül újabb kérdésekre nézve további tárgyalások folynak a magyar és cseh-szlovák vasuti igazgatóságok között. Amíg ezek az iratváltások újabb meg egyezéssel nem végződnek, addig a forgalom megindítása függőben marad.

— Az ujhelyi színház ügye. A színházi bizottság múlt heti döntését bíráló, múlt számunkban megjelent híradás kapcsán Sajó Vilmos színházgató annak közlésére kért fel bennünket, hogy az a színház, amelyet most szándékoztunk Ujhelybe hozni, lényegesen más, mint amelyre a nyáron szerepelt itt. Nagy költséggel új, értékes tagokat szerződtetett, az egri színház által átengedett díszleteket

drága pénzen vásárolta, jó zenekart szervezett, hogy a város kényesebb igényeit kielégítse. A színházi bizottság kiküldte a művészi színvonal dolgában rendben is találta társulatát s ilyen értelemben tett jelentést a színházi bizottságnak.

— Városi dalárda. A városi dalárda újból feléled és még ebben a hónapban nyilvánosan is bemutatkozik. A próbák friss erővel folynak Simkó Gusztáv karnagy, a Kassáról ideérakadt nagyhírű énekes és nótá költő vezetésével.

— Tűzelőanyag. A közönség köréből kaptuk a következő sorokat. „Ugy látszik a város közgyűlésén tett azon bejelentés, melyszerint a szegény kisembereket olcsóbb tűzelőanyaghoz illetve fához juttatja, csak megnyugtatóra volt szánva, mert a megvalósítása erősen késik. Az a famennyiség, amelyet métermázsánként 34 koronáért adnak, amely mellett vagononként 1000 korona haszon van, kisemberek nem, csak tőkésék vehetik, ha kicsavarhatóan vizes is. A csak havi 6—800 koronás tisztviselő nem veheti meg, mert vagy éhesen fog családjával melegezni, vagy valamit fog ehetni, úgy fog megfagyni, mert e két fenntartási cikke kívül másra nem jut. A polgármester ugy látszik a jóakarátán kívül nem tud tenni semmit, vagy neki mindegy van? Gondolja meg mit fog hozni a nyomor, az éhség, a dermesztő hideg. — A szükségét szenvedő minden rendőrség, osendőrség, karhatalmi éberség ellenére is megkeríti, amire szüksége van, ha az éhség, a nyomor, az éhség, a dermesztő hideg megroppantja erkölcsi ellenálló erejét. Sietni kell az éhség, a dermesztő hideg, a tél a nyakunkba van.”

— Nyilatkozat. Az a helybeli butorgyáros, akinek adatait „Folyton csökken a házasság” című cikkünkben dolgoztuk fel, kijelenti, hogy szerszámait a proletáralom alatt nem a saját munkásai hordták szét. Munkásai a vörös uralom alatt a legkifogástalanabban, tisztességes és öndátos munkásokhoz méltóan viselkedtek.

— Elfogott bélyeghamisító. Az ungvári rendőrkapitány a napokban autton Ujhelybe érkezett, hogy egy ungvári pénz bélyeggyártó csalót letartóztasson. A csalót sikerült is elfogni. Tizenöt ezer darab ötven koronás pénz bélyeget találtak nála.

Borfiu,

tanonc felvételt a Színházi teremben.

Harisnya fejelés

elvállalok. — Három és fél párból, két és fél pár, félcipőből is használható harisnyát készítek. Ára páronként 3 korona. Női kalapok vasalását és átalakítását jutányos árban vállalom.

WEINBERGER HANŰKA
Molnár István-utca 31. sz.

Veszek egy fiatal faj foxterier

Cím: a kiadóhivatalban.

Kiadótulajdonos: Kereó Mór.

Cipóműhely megnyitás.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy cipóműhelyem, amely eddig anyag hiány miatt csüszeltem, ismét üzembe helyeztem. — Elvállalok mértékszerűen cipők készítését a legizlésesebb kivitelben, játányos árban. Garantálk, saját készítményű cipő állandóan raktáron. — Szives pártfogást kér **CUKKER JENO** cipész. (Juhász Jenőné féle házban.)

Ma, kedde este nyílik meg a

„KÖZPONTI” KÁVÉHÁZ

teljesen átalakítva, a legmodernebbül berendezve. Legkellemesebb szórakozási hely. Elsőrangú buffet. Kitűnő fajbörökről állandóan gondoskodik. Figyelmes és előzékeny kiszolgálás. Külön kártyatermek. Szíves partifogást kér.

Esténként Budai Misi hírneves cigányprimás teljes zenekarával hangversenyez.

Hartenstein Ábrahám.

„ZEMPLÉN”

KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT

Levélpapírok, falragaszok, körlevelek, mérlegek, meghívók, számlák és minden egyéb nyomdai munkák gyorsan és a mai kor igényeinek megfelelő kivitelben készülnek.

Finom minőségű írógéppapír nagyban rakítáron.

SÁTORALJÓZSEF, SZÉCHENYI-TÉR 9. SZÁM
Telefon: 42. Telefon: 42.

Nyomatott a „Zemplén” könyvnyomdai műintézetben, Sátoraljánál.

Ára
Megje
kedd
Kézir
Sát
1919
A
A

A
be
A
sugár
miko
érkez
szág
szív
jelen
két
tott
F
amely
tűzvé
nemz
szág
leges
bön